

โปรแกรมฝึกเล่นกีตาร์
GUITAR TRAINING PROGRAM

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2559

โปรแกรมฝึกเล่นกีตาร์
GUITAR TRAINING PROGRAM

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2559

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาโทปีการศึกษา 2559

สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

คณะ วิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง โปรแกรมฝึกเล่นกีตาร์

GUITAR TRAINING PROGRAM

ผู้จัดทำ

1. นายสุภวิษณุ ปุณณะกิจ รหัสนักศึกษา 56011250

2. นายนิธิวัฒน์ เมธมาลี รหัสนักศึกษา 56010540

กวี

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รศ.ดร.เกียรติคุณ เจียรนัยชนะกิจ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรมฝึกเล่นกีตาร์

นายศุภวิชญ์	ปุลนหะกิจ	56011250
นายรัชตวัฒน์	เมธเมาลี	56010540
รศ.ดร.เกียรติคุณ	เจียรนัยชนะกิจ	อาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา 2559		

บทคัดย่อ

ดนตรีได้เข้ามามีส่วนในชีวิตประจำวันของคนในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น ซึ่งกีตาร์ก็เป็นเครื่องดนตรีชนิดหนึ่งที่ได้รับคามนิยมและมีผู้ที่ต้องการฝึกเล่นอยู่เป็นจำนวนมาก ในช่วงเริ่มต้นผู้เล่นที่ฝึกเล่นด้วยตัวเองจะไม่สามารถรู้ได้ว่าสิ่งที่ตัวเองเล่นนั้นถูกต้องแล้วหรือไม่ ทำให้การฝึกฝนไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงเป็นที่มาของโครงการ “โปรแกรมฝึกเล่นกีตาร์” โดยโปรแกรมฝึกสอนเล่นกีตาร์นี้เป็น window application ที่จัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ต้องการจะฝึกฝนการเล่นกีตาร์เบื้องต้นหรือแม้แต่ผู้ที่เชี่ยวชาญแล้วก็สามารถใช้ได้เช่นกัน

โปรแกรมฝึกสอนเล่นกีตาร์นี้ได้ถูกพัฒนาให้มีรูปแบบเกี่ยวกับการฝึกสอนหลายรูปแบบ เช่น ส่วนเทียบเสียงเพื่อปรับตั้งสายกีตาร์ และส่วนตรวจสอบเสียงตามเพลงที่ผู้ใช้สนใจ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถฝึกเล่นกีตาร์ด้วยตัวเองได้ง่ายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ใช้สามารถตรวจสอบได้ว่าตนเองเล่นได้ถูกต้องแล้วหรือไม่ และสามารถฝึกฝนได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องไปเรียนในโรงเรียนสอนดนตรีต่างๆ

GUITAR TRAINING PROGRAM

Mr.Suppawit Punhakit 56011250

Mr.Nadtawat Metmaolee 56010540

Assoc.Prof.Dr.Kietikul Jearanaitanakij Advisor

Academic Year 2016

ABSTRACT

Music becomes more involving in daily life. One of the most popular music instruments is guitar. A lot of people try to practice of how to play guitar by self-training. The beginners might not be able to tell whether they are playing it right or wrong. This problem inspires the “Guitar practice program” which is a Windows application that can help training a beginner or even an expert to play the guitar.

The guitar practice program contains two selections of practicing, e.g., guitar tuning, sound checking. The program can help user gaining more efficient and easy practice. In addition, the program supports the self-training so that the user can learn independently without attending the class.

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดีด้วยคำแนะนำ คำปรึกษา และการดูแลจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาคือ รศ.ดร.เกียรติคุณ เจียรนัยชนะกิจ ที่ให้โอกาสข้าพเจ้าได้ทำโครงการเรื่องนี้ ให้อุปกรณ์ในการทำโครงการ พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่ดีเสมอมา และขอขอบคุณอาจารย์ในภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอนข้าพเจ้าตลอดมา

ขอขอบคุณภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์และห้องวิจัยฮาร์ดแวร์ซึ่งอำนวยความสะดวกสบายในสถานที่ทำโครงการ และที่ๆภายในห้องวิจัยที่ให้คำปรึกษาให้เรื่องการทำรูปเล่มโครงการและการทำโครงการมาโดยตลอด

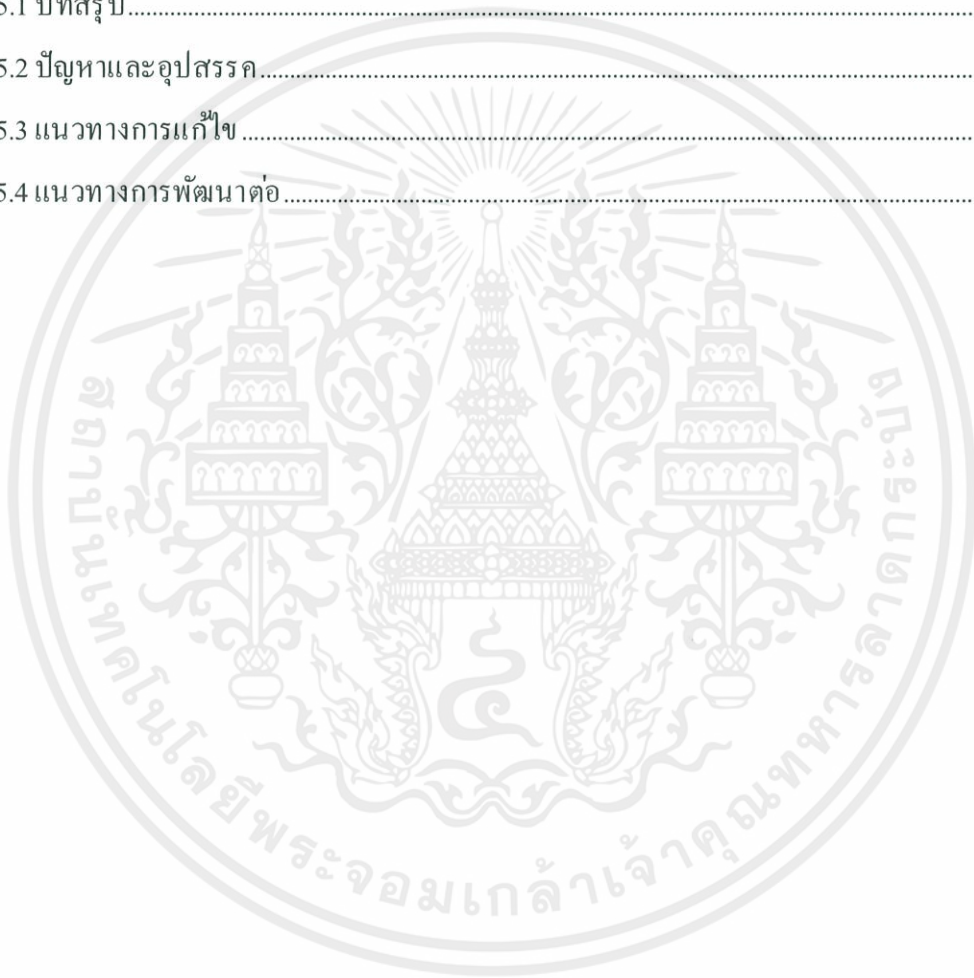
ศุภวิชญ์ ปุณณะกิจ
นักทวิทัศน์ เมธเมทธิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	II
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ	IV
สารบัญตาราง	VI
สารบัญรูป	VII
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของ โครงการงาน	1
1.3 ขอบเขตของ โครงการงาน	1
1.4 วิธีการดำเนินงาน	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.6 ส่วนประกอบของปริญญาานิพนธ์	3
บทที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 เสี่ยงรบกวน	4
2.2 ความถี่หรือระดับของเสียง	5
2.3 การใช้งาน STREAM ในการรับข้อมูลจาก ไมโครโฟน	5
2.4 ออนุกรมฟูรีเยร์	6
บทที่ 3 การออกแบบและพัฒนาโปรแกรม	10
3.1 องค์ประกอบโดยรวมที่จำเป็นในการใช้โปรแกรม	10
3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความแม่นยำของ โปรแกรม	10
3.3 ส่วนประกอบของโปรแกรม	11
3.4 การทำงานของ โปรแกรม	13
3.5 การ ออกแบบ USER INTERFACE	17

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 การทดลองและผลการทดลอง	19
4.1 เงื่อนไขและข้อจำกัดในการทดลอง.....	19
4.2 การรับเสียงเข้าสู่โปรแกรม.....	21
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	24
5.1 บทสรุป.....	24
5.2 ปัญหาและอุปสรรค.....	25
5.3 แนวทางการแก้ไข	25
5.4 แนวทางการพัฒนาต่อ.....	26

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตาราง 5.1 แผนการทำงานที่วางไว้.....	24
ตาราง 5.2 แผนการทำงานที่วางไว้(ต่อ).....	25

สารบัญรูป

รูป	หน้า
รูป 2.1 กราฟฟังก์ชันที่มีคาบ 2L	7
รูป 2.2 ตัวอย่างคลื่นเสียงที่มีเสียงรบกวน	8
รูป 2.3 magnitude	8
รูป 2.4 magnitude หลังจากตัดความถี่สูงออก	8
รูป 2.5 กราฟเสียงหลังจากตัดความถี่สูงออก	9
รูป 3.1 องค์ประกอบในการใช้โปรแกรม	10
รูป 3.2 เพลงที่มีการ tune down to Eb	12
รูป 3.3 แผนผังการทำงานของโปรแกรม	13
รูป 3.4 กระบวนการเปรียบเทียบเสียง	15
รูป 3.5 ค่าความถี่ของโน้ตต่างๆบนคอกีตาร์	16
รูป 3.6 การออกแบบหน้าหลักของโปรแกรม	17
รูป 3.7 การออกแบบหน้าต่างสายกีตาร์	18
รูป 3.8 การออกแบบหน้าต่างฝึกเล่นเพลง	18
รูป 4.1 ตัวอย่างแสดงการปรับความเร็วของเพลง	19
รูป 4.2 การเปรียบเทียบความถี่ระหว่างไฟล์แบบต่างๆ	20
รูป 4.3 เปรียบเทียบย่านเสียงที่รองรับของไฟล์ wav (ซ้าย) และ mp3 (ขวา)	20
รูป 4.4 ตัวอย่างค่าที่ได้จากการรับเสียง	21
รูป 4.5 ตัวอย่างเมื่อเล่นตรงกับเพลง	22
รูป 4.6 ตัวอย่างเมื่อเล่นไม่ตรงกับเพลง	22
รูป 4.7 ตัวอย่างผลที่ได้หลังจากเล่นจบเพลง	23

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ในปัจจุบันการเล่นดนตรีชนิดต่างๆ อาทิเช่น กีตาร์ นั้นเป็นที่นิยมในบุคคลทั่วไปในทุกเพศทุกวัยไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตามก็มีการที่จะสามารถเล่นดนตรีได้นั้นต้องอาศัยการฝึกฝนหรือเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ ซึ่งในบางครั้งอาจต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อใช้ในการเรียน ซึ่งอาจมีปัจจัยและข้อจำกัดหลายๆอย่าง อาทิเช่น ปัญหาทางด้านการเงิน หรือ การเดินทางไปเรียนยังที่ต่างๆ ทำให้ไม่สามารถไปเรียนใน โรงเรียนสอนเล่นดนตรีต่างๆได้

จากปัญหาดังกล่าวทางผู้จัดทำได้มองเห็นว่า หากการฝึกฝนเบื้องต้นนั้นสามารถทำผ่านคอมพิวเตอร์ ซึ่งมักมีอยู่ทั่วไปในทุกๆบ้านได้นั้น จะทำให้สามารถแก้ปัญหานี้ได้ในบางส่วน เพราะการฝึกฝนที่สามารถฝึกได้ผ่าน โปรแกรมที่จัดทำขึ้นนั้นเป็นเพียงการฝึกฝนเบื้องต้นที่จะทำให้สามารถเล่นกีตาร์ได้เท่านั้น ด้วยเหตุนี้ทางผู้จัดทำจึงได้คิดโปรแกรมนี้อขึ้น เพื่อช่วยให้สามารถฝึกฝนกีตาร์ได้ผ่าน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งช่วยให้บุคคลทั่วไปสามารถทำการฝึกฝนการเล่นกีตาร์เบื้องต้น อาทิเช่น การเล่นคอร์ด หรือเพลงต่างๆ ได้โดยไม่มีควมจำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อไปเรียนยัง โรงเรียนดนตรีที่ต่างๆ

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) เพื่อให้สามารถปรับตั้งสายกีตาร์ในรูปแบบต่างๆได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์เพิ่มเติม
- 2) เพื่อให้สามารถฝึกฝนการเล่นกีตาร์เพลงต่างๆได้โดยสามารถตรวจสอบได้ว่าที่เล่นนั้นถูกต้องตามเพลงที่ฝึกหรือไม่
- 3) เพื่อลดค่าใช้จ่ายที่จะต้องใช้ในการฝึกฝนกีตาร์ในเบื้องต้นซึ่งผู้ที่ต้องการฝึกเล่น กีตาร์บางคนอาจไม่สามารถจ่ายได้
- 4) เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ฝึกฝนว่าตนเองสามารถเล่นได้ถูกต้องตามเพลงที่ต้องการมากน้อยเพียงใด

1.3 ขอบเขตของโครงการ

- 1) สร้าง โปรแกรมที่สามารถบันทึกเสียงกีตาร์ผ่านอุปกรณ์ไมโครโฟน
- 2) มีส่วนของการปรับตั้งค่าสายกีตาร์ในรูปแบบต่างๆ โดยสามารถนำเสียงที่ได้รับมาผ่านไมโครโฟน เข้ามาเปรียบเทียบกับความถี่ของการตั้งสายแบบต่างๆได้ตามทฤษฎีของเสียง

- 3) มีส่วนของการฝึกฝนการเล่นเพลง โดยสามารถนำไฟล์เสียงต้นฉบับเข้าสู่โปรแกรม และนำเสียงที่ได้รับผ่าน ไมโครโฟน ไปเปรียบเทียบว่าที่เล่นนั้นตรงกับไฟล์ที่นำเข้ามาหรือไม่
- 4) ความแม่นยำในการตรวจเช็คค่าเสียงที่ได้รับมานั้นตรงกับเสียงต้นแบบหรือไม่อาจลดลงได้จากเสียงรบกวน (noise) ที่เกิดจากเสียงรอบๆตัวผู้ใช้งาน
- 5) เพลงที่มีลูกเล่นเพิ่มเติม อาทิเช่น การดันสาย การอดสาย จะทำให้เสียงที่ได้ อาจคลาดเคลื่อนจากเสียงต้นแบบ ทำให้ความแม่นยำในการตรวจสอบลดลง
- 6) ไฟล์เพลงที่จะใช้ในการฝึกนั้นควรเป็นไฟล์ที่มีเพียงเสียงกีตาร์เท่านั้น (Guitar Instrumental)
- 7) หากเพลงที่จะใช้ในการฝึกมีความเร็วมากกว่า 200 Bpm อาจทำให้ความแม่นยำในการตรวจจับโน้ตลดลง
- 8) การฝึกเพลงนั้นสามารถลดหรือเพิ่มความเร็วของเพลงต้นฉบับได้ก่อนที่จะนำไปประมวลผล ซึ่งการเพิ่มหรือลดความเร็วนั้น จะส่งผลต่อเสียงที่จะเล่นของเพลงนั้นๆด้วยเช่นกัน
- 9) การฝึกเพลงนั้นสามารถลดหรือเพิ่มระดับเสียง (pitch) ของเพลงต้นฉบับได้ก่อนที่จะนำไปประมวลผล
- 10) ระบบจะรองรับเฉพาะการประมวลผลเปรียบเทียบโน้ตเพลง หากผู้ใช้เล่นเป็นคอร์ดจะยังไม่สามารถประมวลผลได้

1.4 วิธีการดำเนินงาน

- 1) วางแผนออกแบบส่วนประกอบของโปรแกรมว่าโปรแกรมที่จะสร้างขึ้นนั้นสามารถทำอะไรได้บ้าง มีเงื่อนไขอย่างไรบ้าง
- 2) ศึกษาการตั้งค่าไมโครโฟนที่จะใช้งานในโครงการนี้ เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด
- 3) ศึกษาวิธีการรับเสียงผ่าน ไมโครโฟนเข้าสู่โปรแกรมที่จะสร้างขึ้น
- 4) ทำการเขียนโปรแกรมในส่วนของการรับเสียงเข้าสู่โปรแกรม
- 5) ทดสอบระบบในส่วนของการรับเสียงเข้าสู่ตัวโปรแกรม
- 6) หลังจากทดสอบเห็นว่าเสียงรบกวนเล็กน้อย จึงได้ทำการใช้ Software ของไมโครโฟน เพื่อช่วยลดเสียงรบกวน
- 7) ศึกษาวิธีการใช้งาน Discrete Fourier transform ซึ่งใช้ในกระบวนการเปรียบเทียบเสียงร่วมกับโปรแกรมที่จะสร้างขึ้น
- 8) ทำการเขียนโปรแกรมในส่วนที่ใช้ในการเปรียบเทียบเสียง โดยใช้ไลบรารีที่สามารถแปลงค่าจาก Fourier เป็นค่าความถี่ของเสียงได้
- 9) ศึกษาและออกแบบ Interface ของโปรแกรมที่จะให้ User ใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) สามารถนำไปใช้ในการปรับตั้งค่าสายกีตาร์ในรูปแบบต่างๆได้อย่างถูกต้อง
- 2) สามารถนำไปใช้ในการฝึกฝนการเล่นเพลงต่างๆได้อย่างถูกต้อง และเพิ่มความเร็วของเพลงเพื่อเพิ่มความคล่องแคล่วในการเล่นเพลงนั้นๆให้มากยิ่งขึ้น
- 3) สามารถนำโครงการไปพัฒนาต่อยอดได้ในอนาคต
- 4) อำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ไม่สามารถไปเรียนตามโรงเรียนดนตรีต่างๆให้สามารถฝึกฝนได้ด้วยตัวเอง

1.6 ส่วนประกอบของปฏิญานิพนธ์

ปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 บทด้วยกัน คือ

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึง ที่มาและความสำคัญของโครงการ, วัตถุประสงค์, ขอบเขตของโครงการ, วิธีการดำเนินงาน, ประโยชน์ที่ได้รับ และส่วนประกอบของปฏิญานิพนธ์

บทที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึง เสียงรบกวน, ความถี่หรือระดับของเสียง, การใช้งาน Stream ในการรับข้อมูลจากไมโครโฟน และอนุกรมฟูเรียร์

บทที่ 3 การออกแบบและพัฒนา กล่าวถึง องค์ประกอบโดยรวมที่จำเป็นในการใช้โปรแกรม, บั๊กจี้ที่มีผลต่อความแม่นยำของโปรแกรม, ส่วนประกอบของโปรแกรม, การทำงานของโปรแกรม และการออกแบบ User Interface

บทที่ 4 การทดลองและผลการทดลอง กล่าวถึง การรับเสียงเข้าสู่โปรแกรม

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ กล่าวถึง บทสรุป, ปัญหาและอุปสรรค, แนวทางการแก้ไข และแนวทางการพัฒนาต่อ

บทที่ 2

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 เสียงรบกวน

2.1.1 ความหมายของเสียงรบกวน

เสียงรบกวน หมายถึง เสียงที่ไม่เป็นที่ต้องการ เสียงที่ดังเป็นพิเศษซึ่งรบกวนหรือทำให้การฟังสิ่งที่ต้องการยากขึ้น เสียงรบกวนนั้นจะเป็นอะไรก็ได้ตั้งแต่เสียงที่เงียบแต่ทำให้เกิดความรำคาญจนถึงเสียงดังและเป็นโทษ

2.1.2 ผลของเสียงรบกวนที่มีต่อโปรแกรม

เนื่องจากโปรแกรมนี้นี้เป็น โปรแกรมที่ทำงานกับเสียง จึงทำให้เสียงรบกวนนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความผิดพลาดต่อการเปรียบเทียบเสียงของโปรแกรมนี้นี้ เนื่องจากเมื่อมีเสียงรบกวนจะทำให้เสียงที่ได้รับนั้นมีเสียงอื่นนอกจากเสียงที่ต้องการ คือ เสียงกีตาร์ ซึ่งเสียงที่ได้นั้น อาจมีความถี่สูงหรือต่ำกว่าเสียงต้นแบบ ซึ่งทำให้การประมวลผลนั้น ได้รับเสียงซึ่งไม่ตรงกับต้นแบบ จึงทำให้แสดงผลออกมาว่าเล่นไม่ถูกต้อง ถึงแม้ว่าการเล่นนั้นอาจจะถูกต้องหรือไม่ถูกต้องก็ได้

2.1.3 การแก้ไขเมื่อมีเสียงรบกวน

เมื่อมีเสียงรบกวน ซึ่งในบางครั้งอาจหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้ต้องทำการจัดการต่อเสียงรบกวนที่อาจเกิดขึ้นเมื่อทำการทดลอง โดยกระบวนการที่จะทำการจัดการนั้นแบ่งได้เป็น

2.1.3.1 การใช้ Software ของไมโครโฟนเพื่อลดเสียงรบกวน

เนื่องจากไมโครโฟนที่ใช้งานนั้นมี Software ที่สามารถจัดการต่อเสียงรบกวนได้ในบางส่วน จึงได้ทำการตั้งค่าเพื่อจัดการต่อเสียงรบกวนในเบื้องต้น ซึ่ง Software ที่มีนั้นสามารถลดเสียงรบกวนได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ไม่สามารถจัดการต่อเสียงรบกวนที่มีความดังมากได้ทั้งหมด

2.1.3.2 การเขียนโปรแกรมเพื่อช่วยจัดการต่อเสียงรบกวน

เราสามารถทำการเขียน โปรแกรมเพื่อใช้ในการจัดการ ต่อเสียงรบกวนที่เกิดขึ้น ได้ โดยโปรแกรมที่เกิดขึ้นนั้นจะทำการ Filter เสียงที่มีความถี่สูงหรือต่ำกว่าเสียงที่ต้องการ ได้ทำให้เราสามารถจัดการต่อเสียงรบกวน ที่จะเกิดขึ้นได้ในบางส่วน

2.2 ความถี่หรือระดับของเสียง

2.2.1 ความหมายของความถี่หรือระดับของเสียง

ความถี่หรือระดับของเสียง หมายถึง เสียงสูงหรือต่ำ เสียงแต่ละเสียงจะมีความสูงต่ำแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความเร็วในการสั่นสะเทือนของวัตถุ วัตถุที่สั่นเร็วเสียงจะสูงกว่าวัตถุที่สั่นช้า โดยมีหน่วยวัดเป็นรอบต่อวินาที หรือเฮิรตซ์(Hz)

2.2.2 ความถี่ที่มนุษย์สามารถรับรู้ได้

เสียงทุกๆเสียงที่เกิดขึ้นนั้นมีระดับความถี่ที่แตกต่างกัน โดยเราจะสามารถรับรู้ได้ เสียงนั้นจะต้องอยู่ในระดับความถี่ที่เราสามารถรับรู้ได้ โดยปกติความถี่ที่เราจะได้ยินนั้นคือช่วงความถี่ระหว่าง 20 – 20,000 เฮิรตซ์ เสียงที่มีค่าความถี่ต่ำหรือสูงกว่านั้นหูของเราจะไม่สามารถได้ยินได้

2.2.3 การแบ่งความถี่ออกเป็นย่านต่างๆ

เสียงต่างๆจะถูกแบ่งย่านความถี่ออกเป็น

- 1) Deep Low/Deep Bass อยู่ในช่วง 20 – 60 Hz ความถี่ช่วงนี้ส่วนใหญ่จะออกมาจากลำโพงซับวูฟเฟอร์
- 2) Low อยู่ในช่วง 60 – 250 Hz เป็นความถี่ระดับพื้นฐานของกีตาร์เบสและเครื่องดนตรีให้จังหวะ
- 3) Mid-Low อยู่ในช่วง 250 – 2,000 Hz เป็นย่านความถี่เสียง Harmonics แรกของเครื่องดนตรีส่วนใหญ่ เครื่องดนตรีที่ให้เสียงย่านความถี่กลาง (Mid-range) เช่น กีตาร์, เสียงร้อง และ คีย์บอร์ด
- 4) Mid-High อยู่ในช่วง 2,000 – 4,000 Hz เป็นความถี่สำหรับเสียงพูด หรือ เสียงร้อง และเป็นตัวกำหนดความเด่นและความชัดเจน ของเครื่องดนตรีประเภท Mid-range
- 5) Presence อยู่ในช่วง 4,000 – 6,000 Hz ควบคุมระยะใกล้ – ไกล และความชัดเจนของเครื่องดนตรีและเสียงร้อง
- 6) High อยู่ในช่วง 6,000 – 20,000 Hz ย่านนี้จะสัมพันธ์กับความใส/ชัดเจน และเสียงฉ่ำ

2.3 การใช้งาน Stream ในการรับข้อมูลจากไมโครโฟน

2.3.1 ความหมายของ Stream

Stream คือ ทางไหลของ byte ข้อมูล (มีค่าเป็นไปได้ -128 ถึง 127) หลายๆส่วนต่อกัน จากจุดหนึ่งไปสู่อีกจุดหนึ่ง จุดที่ว่า คือ I/O ของคอมพิวเตอร์ อาจหมายถึง Hardware หรือ Software เช่น byte ข้อมูลไหลจาก Software ไป Hardware , ข้อมูลไหลจาก Hardware ไป Software หรือ ข้อมูลไหลจาก Software ไป Software ในบางครั้งสามารถเรียก Stream ว่า "Byte Stream" เพราะมีการส่งข้อมูลเป็น byte

2.3.2 ประเภทของ Stream

เนื่องจากความยากของ Stream เพราะต้อง อ่าน/เขียน/ส่ง ข้อมูลเป็น byte ทำให้มีความซับซ้อนในการเขียน โปรแกรม คือ เมื่อจะส่งหรืออ่านข้อมูลก็จะต้องมีการแปลงเป็น byte ก่อนที่จะส่งหรืออ่านก่อนจะได้ข้อมูลจริงๆ จึงได้มีการสร้างตัวแปลงและส่งผ่านของ Stream ขึ้น เพื่อทำการแปลงข้อมูลไปและกลับเป็น byte โดยอัตโนมัติ แบ่งเป็น

- 1) File stream ใช้ Stream อ่าน/เขียน ข้อมูลเกี่ยวกับไฟล์ จะมีการแปลง byte stream ไปเป็นไฟล์ และแปลงกลับ
 - 1.1) FileInputStream สำหรับอ่าน byte ข้อมูลจากไฟล์
 - 1.2) FileOutputStream สำหรับเขียน byte ข้อมูลลงไฟล์
- 2) Byte Array Stream ใช้ Stream อ่าน/เขียน ข้อมูลเกี่ยวกับ byte array บน memory จะมีการแปลง byte stream ไปเป็น byte array และแปลงกลับ
 - 2.1) ByteArrayInputStream สำหรับแปลง byte array ไปเป็น byte ลง stream
 - 2.2) ByteArrayOutputStream สำหรับแปลง byte stream ไปเป็น byte array
- 3) Object Stream ใช้ Stream อ่าน/เขียน ข้อมูลเกี่ยวกับ object จะมีการแปลง byte stream ไปเป็น object และแปลงกลับ
 - 3.1) ObjectInputStream สำหรับแปลง object ไปลง byte stream
 - 3.2) ObjectOutputStream สำหรับแปลง byte stream กลับมาเป็น object

ข้อเสียของ Stream แบบข้างต้น คือ สามารถ อ่าน/เขียน ข้อมูลได้เพียงขนาดเล็กๆ ทำให้ยังคงยุ่งยากในการเขียน โปรแกรมอยู่ดี เพราะ หากเรามีข้อมูลเยอะ ก็จะต้องทำการแบ่งย่อยๆ จึงจะดำเนินการได้ จึงมีการแก้ปัญหานี้โดยการใช้ Buffered Stream ซึ่งจะทำการอ่าน/เขียนข้อมูลลง Buffer ของ Stream ก่อนส่งไปยังปลายทาง

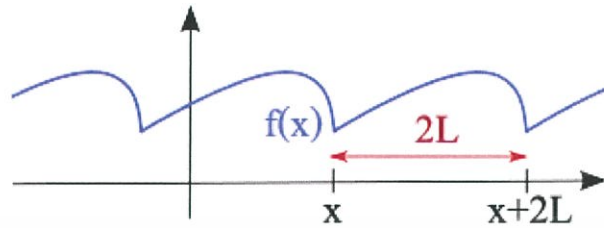
2.4 ออนุกรมฟูเรียร์

2.4.1 ประวัติความเป็นมา

ปี 1804 นักคณิตศาสตร์และฟิสิกส์ชาวฝรั่งเศส ชื่อว่า Joseph Fourier ได้คิดค้นอนุกรมที่ต่อมาได้มีการเรียกตามชื่อผู้คิดค้น เพื่อใช้แก้ปัญหาคาร์ไหลของความร้อน โดยความร้อนนั้นเป็นรูปแบบของคลื่นแบบหนึ่ง แต่แทนที่จะทำการพิจารณาคลิ้นในช่วงเวลาต่างๆ ได้มีการเปลี่ยนเป็นการพิจารณาคลิ้นในความถี่ต่างๆ แทน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ช่วงความถี่ต่างๆ ของคลื่นได้ และสามารถเพิ่มหรือลดช่วงความถี่ที่ไม่ต้องการได้

2.4.2 ตัวอย่างการทำงานของอนุกรมฟูรีเยร์

เมื่อเรามีฟังก์ชัน $f(x)$ ที่มีคาบ $2L$

รูป 2.1 กราฟฟังก์ชันที่มีคาบ $2L$

เขียนเป็นสมการได้ว่า $f(x) = f(x+2L)$

สามารถเขียนเป็นรูปผลบวกของ \sin และ \cos ได้เป็น

$$f(x) = \frac{1}{2} a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} a_n \cos\left(\frac{n\pi x}{L}\right) + \sum_{n=1}^{\infty} b_n \sin\left(\frac{n\pi x}{L}\right). \quad (2.1)$$

โดย

$$a_0 = \frac{1}{L} \int_{-L}^L f(x) dx$$

$$a_n = \frac{1}{L} \int_{-L}^L f(x) \cos\left(\frac{n\pi x}{L}\right) dx$$

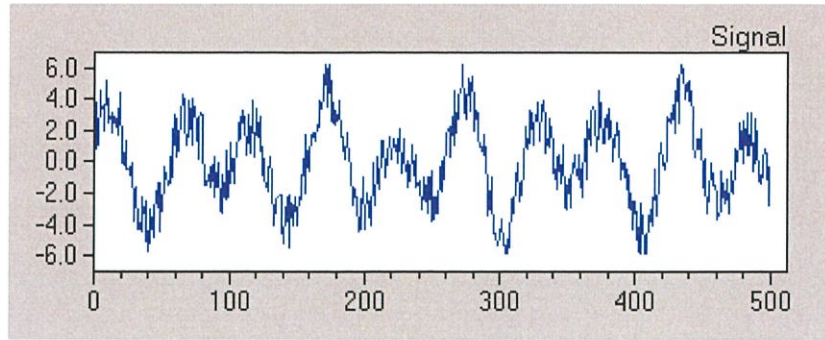
$$b_n = \frac{1}{L} \int_{-L}^L f(x) \sin\left(\frac{n\pi x}{L}\right) dx.$$

เมื่อเราได้สัมประสิทธิ์ a_n และ b_n ในแต่ละพจน์ จากนั้นจึงนำมาคำนวณหาต่อไปโดย

$$\sqrt{a_n^2 + b_n^2} \quad (2.2)$$

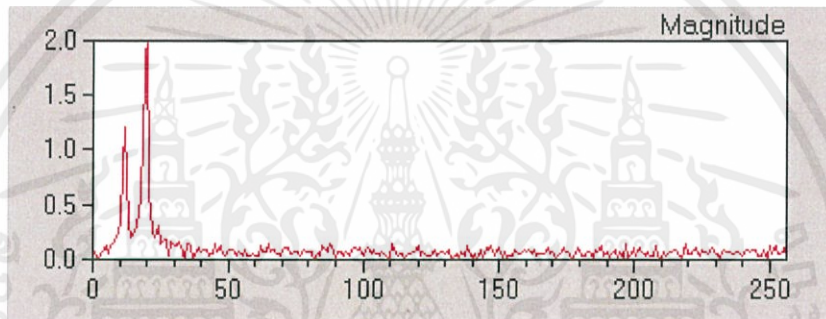
ในแต่ละพจน์และเรียกมันว่า magnitude ซึ่งทำให้สามารถพิจารณาคี่นในแต่ละความถี่

ได้

รูป 2.2 ตัวอย่างคลื่นเสียงที่มีเสียงรบกวน

หลังจากหาสัมประสิทธิ์ a_n และ b_n เพื่อนำมาหา Magnitude

รูป 2.3 magnitude

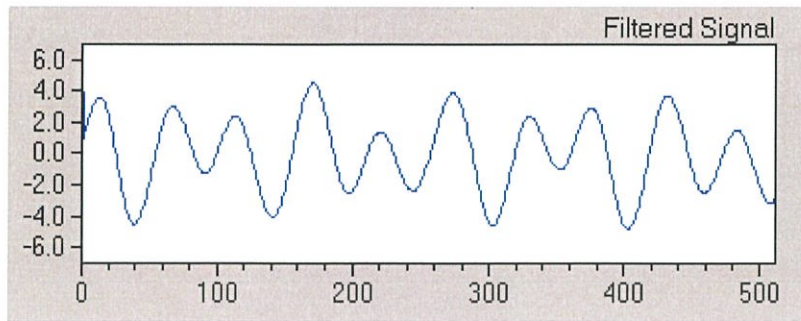
เมื่อเป็นเช่นนั้นเราสามารถตั้งสมมติฐานได้ว่าเสียงที่มีความถี่สูงๆ คือเสียงรบกวน จึงทำการตัดทิ้ง

รูป 2.4 magnitude หลังจากตัดความถี่สูงออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เราก็จะได้สัญญาณที่มีเสียงรบกวนน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด

รูป 2.5 กราฟเสียงหลังจากตัดความถี่สูงออก

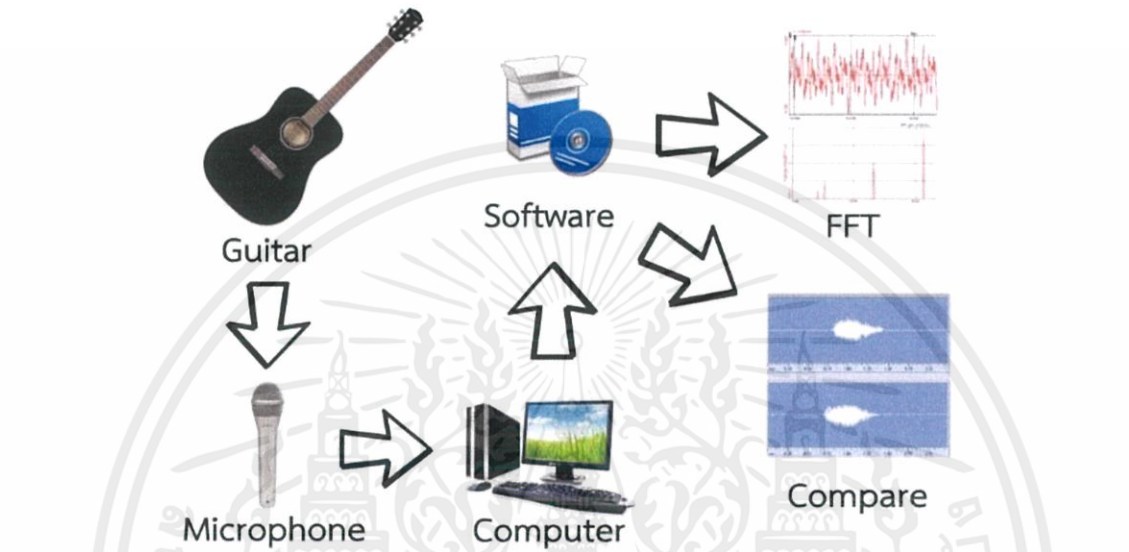
2.4.3 การใช้ Discrete Fourier transform กับโปรแกรม

เนื่องจากเสียงก็เป็นคลื่นชนิดหนึ่ง ดังนั้นการจัดการเกี่ยวกับระดับเสียงในโน้ตต่างๆจึงต้องอาศัยการใช้ DFT ช่วยในการแปลงข้อมูลที่อยู่ในเชิงเวลาให้อยู่ในเชิงความถี่ เพื่อวิเคราะห์ความถี่ของเสียงในช่วงต่างๆว่าตรงกับเสียงต้นแบบหรือไม่ ซึ่งการแปลงข้อมูลให้อยู่ในเชิงความถี่นั้นทำให้สูญเสียข้อมูลเกี่ยวกับเวลา ทำให้ถึงแม้ทราบว่าเป็นความถี่ใดก็ไม่สามารถทราบได้ว่าความถี่นั้นเกิดขึ้นเมื่อใด จึงทำการตัดข้อมูลออกเป็นส่วนๆเพื่อวิเคราะห์เฉพาะส่วนของข้อมูลที่ต้องการ

บทที่ 3

การออกแบบและพัฒนาโปรแกรม

3.1 องค์ประกอบโดยรวมที่จำเป็นในการใช้โปรแกรม

รูป 3.1 องค์ประกอบในการใช้โปรแกรม

การใช้งาน โปรแกรมจะต้องประกอบไปด้วย กีตาร์, ไมโครโฟนที่ต่อกับคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ และ Software

โดยภายใน Software จะมีกระบวนการ รับเสียงเข้า นำไปทำ Fast Fourier Transform และนำไปเปรียบเทียบกับไฟล์เสียงต้นแบบ

3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความแม่นยำของโปรแกรม

เนื่องจากโปรแกรมนี้เป็น โปรแกรมที่ทำงานเกี่ยวกับเสียง จึงมีปัจจัยหลายอย่างที่จะทำให้เกิดความผิดพลาดในการประมวลผล

3.2.1 เสียงรบกวนรอบข้าง

เนื่องจากการรับเสียงผ่าน ไมโครโฟน ทำให้เสียงที่เกิดขึ้นรอบข้างนั้นสามารถที่จะเข้ามาปะปนกับเสียงกีตาร์ได้ ซึ่งเสียงเหล่านั้นไม่ว่าจะเป็น เสียงพูดคุยของคนรอบข้าง เสียงเครื่องบิน เสียงรถยนต์ ส่วนแต่เป็นเสียงรบกวนที่ไม่ต้องการทั้งสิ้น เสียงเหล่านี้ทำให้ความแม่นยำในการนำเสียงไปเปรียบเทียบกับเสียงต้นแบบน้อยลง อาจทำให้เสียงที่เล่นถูกต้องแต่มีเสียงรบกวนเข้ามาปะปนทำให้มีผลลัพธ์เป็น ไม่ถูกต้องก็ได้

3.2.2 เพลงที่มีลูกเล่นเพิ่มเติม

เนื่องจากเพลงที่ใช้กีตาร์ในการเล่นนั้น สามารถที่จะมีการใช้ลูกเล่นเพิ่มเติมในการเล่นบางโน้ตได้ เช่น การคันสายและการสไลด์สาย (เป็นการคันเสียงจากโน้ตหนึ่งไปยังอีกโน้ตหนึ่ง) การอดสาย(เป็นการทำเสียงให้ไม่ชัดเจน) หรือการทำเสียง Harmonic ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งลูกเล่นเหล่านี้ จะขึ้นกับผู้เล่นแต่ละคนที่ไม่เหมือนกันได้ในบางครั้ง ทำให้การตรวจสอบว่าเสียงที่ได้นั้นตรงกับเสียงต้นแบบเป็นไปได้ยาก

3.2.3 ตัวผู้เล่น

ดนตรีเป็นศิลปะรูปแบบหนึ่ง ซึ่งผู้เล่นแต่ละคนอาจเล่นเพลงเดียวกันได้ในหลากหลายรูปแบบ น้าหนักในการเล่น อารมณ์ในการเล่น แตกต่างกันไปในแต่ละตัวบุคคล ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ทำให้ความแม่นยำในการเปรียบเทียบเสียงนั้นลดลงไปทั้งสิ้น

3.2.4 ความเร็วของเพลง

เนื่องจากเพลงนั้นมีหลากหลายรูปแบบทั้งเพลงช้าเพลงเร็ว ซึ่งการประมวลผลด้วยโปรแกรมนั้นเวลาย่อมเป็น ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการตรวจเช็คว่าเป็นโน้ตอะไร หากเพลงมีความเร็วที่สูงมาก โปรแกรมก็อาจทำการตรวจจับไม่ทันกับโน้ตที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละวินาทีหรือเร็วกว่านั้น ทำให้ความเร็วของเพลงนั้นมีผลต่อความแม่นยำในการเปรียบเทียบด้วยเช่นกัน

3.3 ส่วนประกอบของโปรแกรม

3.3.1 ส่วนที่ใช้ในการปรับตั้งสายกีตาร์

เป็นส่วนที่ใช้ในการปรับตั้งสายกีตาร์ในคีย์ต่างๆ ซึ่งสำหรับกีตาร์นั้นก็มีอยู่หลากหลายรูปแบบ ตามแต่เพลงแต่ละเพลง หรือตามแต่ระดับเสียงของนักร้องที่ร้องเพลงนั้นๆ ซึ่งจะสังเกตเห็นได้ตามเว็บไซต์ที่ใช้คู่มือในการเล่นเพลงทั่วไป หากเพลงที่มีการตั้งสายแบบอื่นก็จะมี การกำหนดไว้ด้านบนของเพลง หากไม่กำหนดไว้ก็จะเป็นการตั้งแบบมาตรฐาน

Tune down 1/2 tone to Eb www.chordtabs.in.th

D E C#m F#m

อยู่ไกลจนสุดสายตา ไม่อาจเห็นว่าเราใกล้กัน และทุกครั้งหัวใจฉันยังคงไหวหวั่น กับความทรงจำ

D E C#m F#m

นึกถึงครั้งแรกเราพบกัน เธอและฉันไม่เคยต้องไกล ในวันที่ฉันต้องเผชิญความโหดร้าย อยู่ภายในใจ

D E

กลัวการที่เราใกล้กัน กลัวว่าใจจะเปลี่ยนผืน....ไป

Intro / A E/G# / F#m E / (2 Times)
chordtabs.in.th / chordtabs.in.th / chordtabs.in.th / chordtabs.in.th

A E/G# F#m E D C#m Bm E

ฝน..พรา เปรียบเหมือนครั้งฉันพบเธอ แววดตาของเธอยังคงติด ตรึงในใจไม่ลืม

A E/G# F#m E D C#m Bm E A

รัก...เรา ยังไม่แก่ลงไข่มใหม่หรือกาลเวลา หมุนไป เปลี่ยนใจเธอเป็นอีกดวง

A E/G# F#m E D C#m Bm E

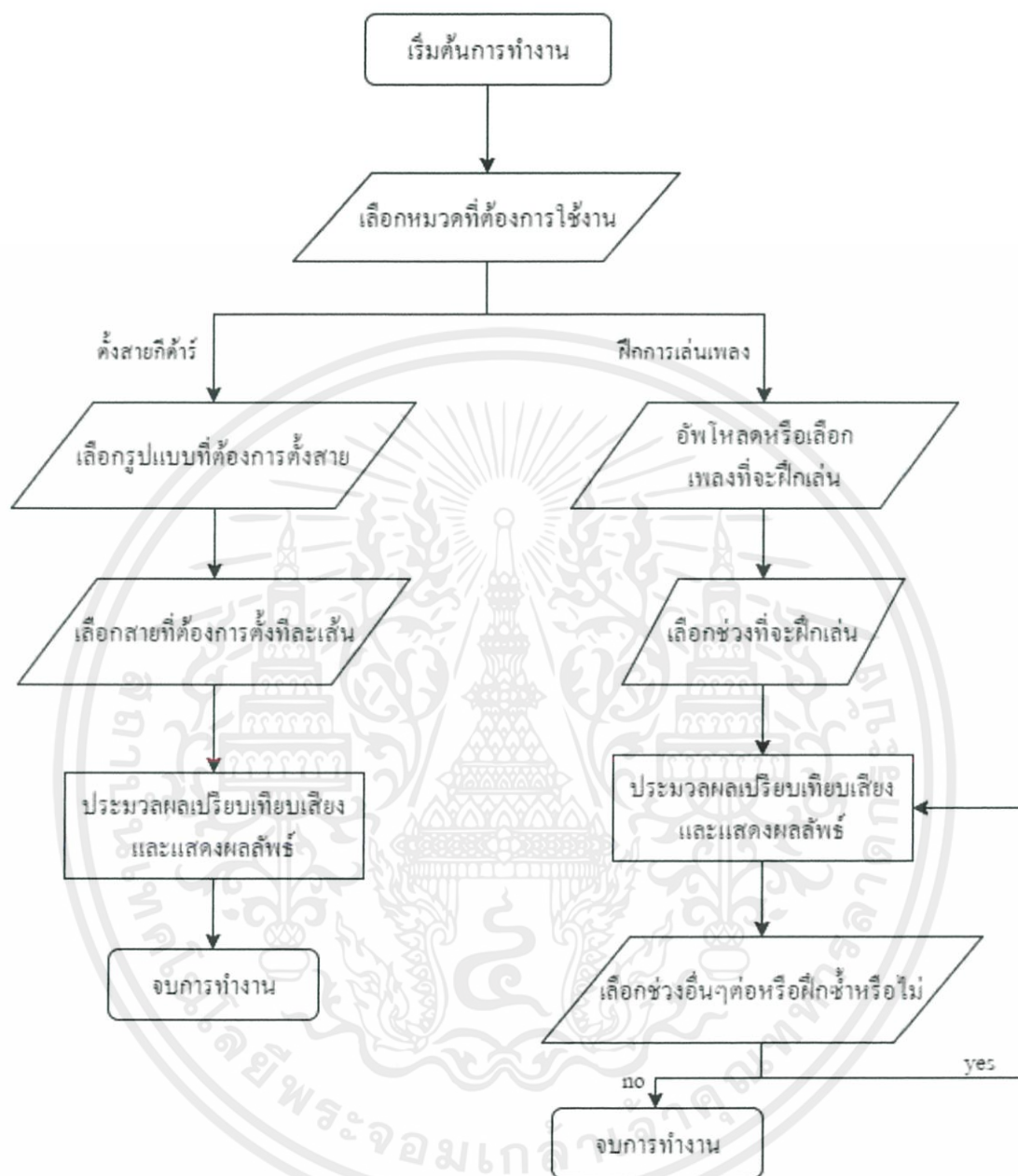
* เสร็จแล้ว... เรออย่างคิดสิ่งอื่นไปนะ เพื่อสอนเรานับด้วยนิ้วมือ เพื่อเวลาพาเราไปไกลด้วย

รูป 3.2 เพลงที่มีการ tune down to Eb

3.3.2 ส่วนที่ใช้ในการฝึกการเล่นเพลง

เป็นส่วนที่ใช้ในการฝึกเล่นตามเพลง โดยการอัดเพลงที่ต้องการ (เพลงที่อัดนั้นต้องเป็นเพลงที่มีแต่เสียงกีตาร์ เพื่อความแม่นยำในการเปรียบเทียบ) ผู้เล่นสามารถเลือกช่วงเวลาที่จะทำการฝึกฝน ความเร็วของเพลงที่ต้องการ ระดับเสียงของเพลงที่ต้องการ และฝึกซ้ำได้ตามต้องการ โดยระบบจะแสดงผลว่าสิ่งที่ผู้ใช้นั้นถูกต้องตามเพลงต้นแบบหรือไม่

3.4 การทำงานของโปรแกรม

รูป 3.3 แผนผังการทำงานของโปรแกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.1 เลือกหมวดที่ต้องการใช้งาน

ภายในโปรแกรมจะมีหมวดให้เลือกใช้งานทั้งหมด 2 แบบ คือ การปรับตั้งสายกีตาร์ และการฝึกเล่นตามเพลง ผู้ใช้งานจะต้องเลือกที่จะใช้งานตามที่ต้องการเพื่อเข้าใช้งาน

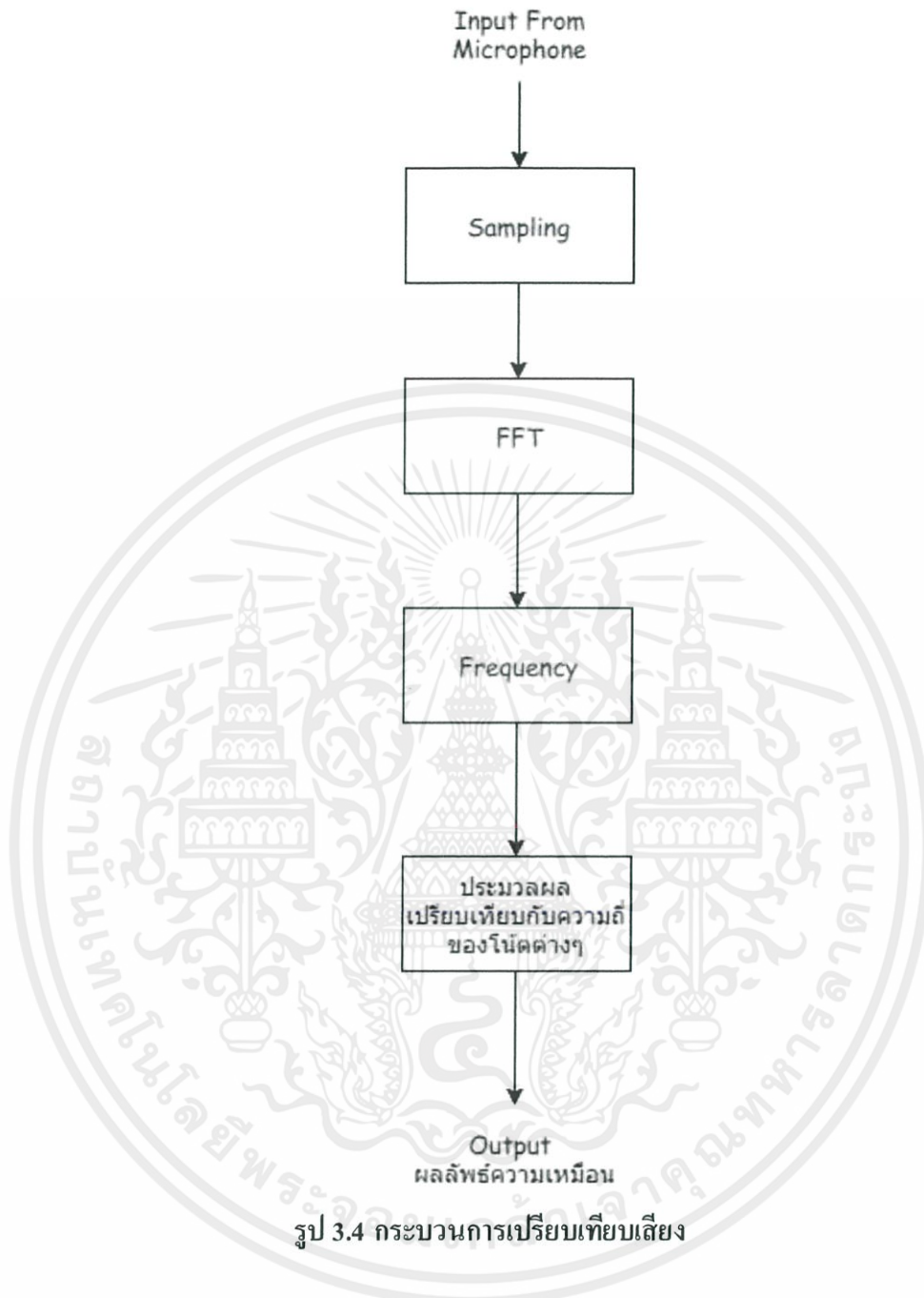
3.4.1.1 หมวดตั้งสายกีตาร์

ผู้ใช้งานจะต้องทำการเลือกรูปแบบของการตั้งสายตามต้องการ เช่น Standard, Tune down to Eb หรืออื่นๆ หลังจากนั้นผู้ใช้งานจะต้องเลือกว่าจะตั้งสายใดครั้งละ 1 เส้น และทำการปรับตั้งสายตามที่ต้องการ ระบบจะทำการประมวลผลเพื่อเปรียบเทียบความถี่ของเสียงที่ผู้ใช้งานกับความถี่ของโน้ตนั้นๆ และแสดงผลว่าตรงกันหรือไม่ เมื่อตรงตามที่ผู้ใช้งานต้องการจึงเลือกสายเส้นอื่นๆจนครบตามต้องการ หรือเลือกตั้งสายแบบอัตโนมัติ คือ ผู้ใช้งานจะเป็นคนตัดสินใจเองว่าตรงกับสายที่ต้องการหรือไม่

3.4.1.2 หมวดฝึกการเล่นเพลง

ผู้ใช้งานจะต้องทำการเลือกเพลงหรืออัพโหลดไฟล์เพลงที่ต้องการ (ไฟล์จะต้องเป็นไฟล์ที่มีแค่เสียงกีตาร์) ผู้ใช้งานสามารถเลือกช่วงของเพลงที่ต้องการฝึกเล่น ความเร็วที่ต้องการ และระดับเสียงที่ต้องการได้ เมื่อเลือกช่วงที่ต้องการฝึกเรียบร้อยแล้ว ผู้ใช้งานสามารถเล่นตามเพลงนั้นๆ จากนั้นระบบจะทำการประมวลผลเสียงที่ผู้ใช้งานกับเสียงต้นแบบและแสดงผลว่าตรงกันหรือไม่ ระบบจะสอบถามว่าต้องการเล่นซ้ำ, เลือกช่วงเวลาอื่น หรือเลือกเพลงอื่นๆ หากต้องการฝึกซ้ำก็จะทำเช่นเดิมอีกครั้ง หากต้องการเลือกช่วงเวลาหรือเพลงอื่น ระบบก็จะให้ทำการเลือกอีกครั้งหนึ่ง

3.4.2 การประมวลผลเปรียบเทียบเสียง

3.4.2.1 การเปรียบเทียบว่าเป็นโน้ตเดียวกันหรือไม่

การเปรียบเทียบนั้นจะทำโดยการรับเสียงเข้ามาจากไมโครโฟนและนำไปประมวลผลโดยจะผ่านทั้งกระบวนการ Sampling และ FFT โดยในที่นี้จะใช้ผ่าน Library BASS.NET เพื่อให้ได้ค่าที่ละเอียดและแม่นยำมากที่สุด และนำไปแปลงเป็นค่าความถี่ของเสียงที่รับเข้าไป หลังจากนั้นเมื่อได้รับค่าความถี่แล้ว จะนำไปเปรียบเทียบกับความถี่ของโน้ตต่างๆว่าตรงกับโน้ตอะไรและตรงกับโน้ตที่ต้องการหรือไม่ต่อไป

● Guitar Frets & Their Notes vs Frequencies

E — Note Name
329 — Frequency [Hz]

	OPEN	1F	2F	3F	4F	5F	6F	7F	8F	9F	10F	11F	12F	13F	14F	15F	16F	17F	18F	19F	20F
1st	E 329	F 349	F# 370	G 392	G# 415	A 440	A# 466	B 494	C 523	C# 554	D 587	D# 622	E 659	F 698	F# 740	G 784	G# 831	A 880	A# 932	B 988	C 1047
2nd	B 247	C 262	C# 277	D 294	D# 311	E 329	F 349	F# 370	G 392	G# 415	A 440	A# 466	B 494	C 523	C# 554	D 587	D# 622	E 659	F 698	F# 740	G 784
3rd	G 196	G# 208	A 220	A# 233	B 247	C 262	C# 277	D 294	D# 311	E 329	F 349	F# 370	G 392	G# 415	A 440	A# 466	B 494	C 523	C# 554	D 587	D# 622
4th	D 147	D# 156	E 165	F 175	F# 185	G 196	G# 208	A 220	A# 233	B 247	C 262	C# 277	D 294	D# 311	E 329	F 349	F# 370	G 392	G# 415	A 440	A# 466
5th	A 110	A# 117	B 123	C 131	C# 139	D 147	D# 156	E 165	F 175	F# 185	G 196	G# 208	A 220	A# 233	B 247	C 262	C# 277	D 294	D# 311	E 329	F 349
6th	E 82	F 87	F# 92	G 98	G# 104	A 110	A# 117	B 123	C 131	C# 139	D 147	D# 156	E 165	F 175	F# 185	G 196	G# 208	A 220	A# 233	B 247	C 262

รูป 3.5 ค่าความถี่ของโน้ตต่าง ๆ บนคอกีตาร์

3.4.2.2 การเปรียบเทียบว่าโน้ตที่ได้ยินนั้นเล่นถูกต้องกับจังหวะของเพลงหรือไม่

จะทำการเปรียบเทียบจังหวะ โดยการตรวจสอบเวลาที่โน้ตมีการเปลี่ยนแปลงจากโน้ตหนึ่งเป็นอีกโน้ตหนึ่งว่ามีการเปลี่ยนแปลงที่เวลาใดทั้งในเพลงและในการเล่นของผู้เล่น โดยของผู้เล่นนั้นอาจคลาดเคลื่อนจากของที่ตรวจจับได้ในเพลงได้เล็กน้อยเนื่องจากเป็นระดับของการฝึกฝน ซึ่งอาจมีการเล่นช้ากว่าเพลงจริงเล็กน้อย โดยการตรวจเช็คโน้ตในสตริมนั้นจะทำการตรวจสอบอยู่ตลอดเวลาขณะนั้นเป็นโน้ตอะไร โดยจะทำการเช็คในทุกๆ ช่วงเวลาที่ตั้งไว้เป็น milliseconds ซึ่งเพียงพอต่อความเร็วของโน้ตที่เปลี่ยนแปลงไปในเพลงที่มีความเร็วค่อนข้างสูง

3.4.2.3 การทำงานของ BASS.NET

- 1) การรับเสียงจากไมโครโฟน จะรับโดยใช้ฟังก์ชัน RecordStart จะทำการรับเสียงจากไมโครโฟนตลอดเวลา ทั้งในโหมดปรับตั้งสายกีตาร์และโหมดฝึกเล่นเพลง
- 2) การรับเสียงจากไฟล์เพลง จะรับโดยใช้ฟังก์ชัน BASS_StreamCreateFile เพื่อสร้าง Stream ของไฟล์เพลงขึ้นมา โดยสามารถปรับความเร็วและระดับเสียงของเพลงได้จากฟังก์ชัน BASS_FX_TempoCreate เพื่อทำการ resampling stream ของไฟล์เพลงที่นำเข้ามา และไปปรับตั้งค่าความเร็วและระดับเสียงต่อไป
- 3) การเริ่มใช้เสียงที่ได้จากไมโครโฟนและไฟล์เพลงไปประมวลผล จะใช้ฟังก์ชัน BASS_ChannelPlay เพื่อเริ่มต้น

- 4) ส่วนการนำเสียงที่ได้จากไมโครโฟนและไฟล์เพลงไปประมวลผลเป็นค่าความถี่ จะทำโดยใช้ Timer โดยกำหนดให้เข้าไปตรวจจับทุกๆ เวลาค่าหนึ่งที่กำหนดไว้ และนำไปเข้าฟังก์ชัน BASS_ChannelGetData เพื่อนำค่า ที่ผ่านฟังก์ชัน FFT ของ Stream ในขณะนั้น ไปทำการแปลงเป็นค่าความถี่โดยใช้ฟังก์ชัน FFTIndex2Frequency
- 5) การเปรียบเทียบความเหมือนและต่างของเสียง จะทำการเปรียบเทียบโดยนำค่าความถี่ที่ได้นั้นไปเทียบกับช่วงของโน้ตดังเช่นในรูป 3.5 ว่าอยู่ในช่วงของโน้ตใด และตรงกับโน้ตที่ต้องการหรือไม่

3.5 การออกแบบ User Interface

3.5.1 หน้าแรก

หน้าแรกเมื่อเข้าสู่โปรแกรม จะมีปุ่มให้กดเลือกว่าจะเลือกใช้ฟังก์ชันใด

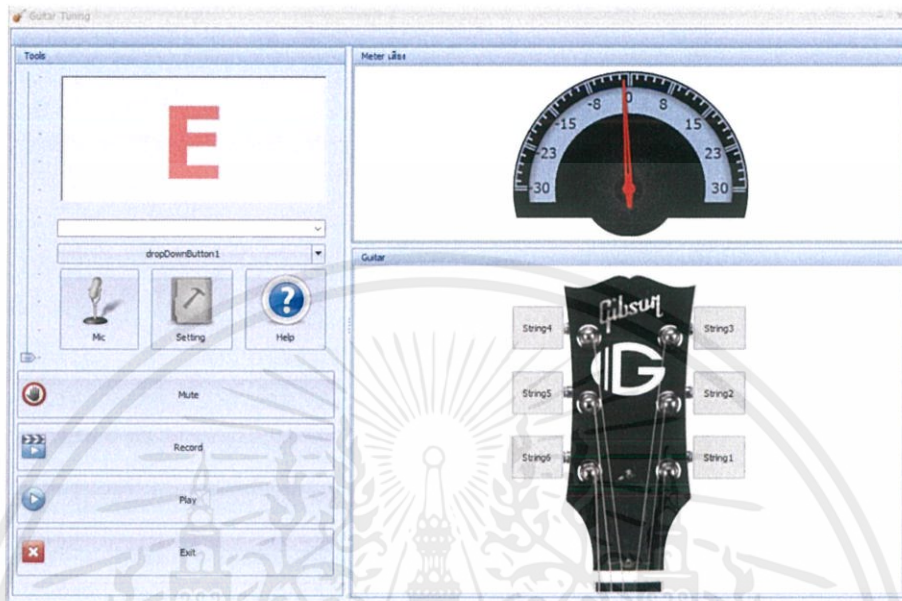

รูป 3.6 การออกแบบหน้าหลักของโปรแกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.2 หน้าสำหรับปรับตั้งสายกีตาร์

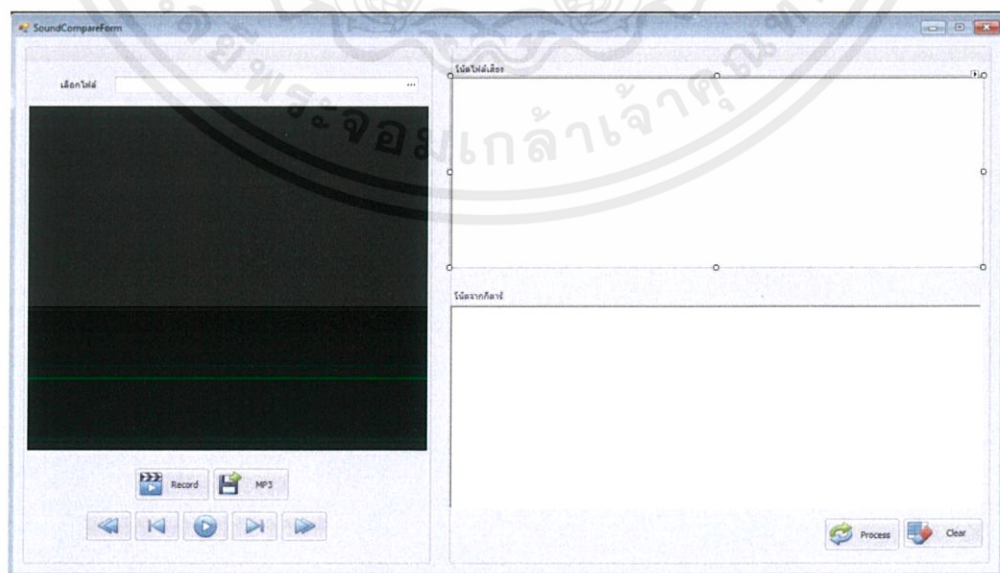
เมื่อกดเข้าหน้าฟังก์ชันตั้งสายกีตาร์ จะเข้าสู่หน้าดังรูป โดยจะมีตัวอักษรแสดงโน้ตที่จับได้จากไมโครโฟน และมีหน้าปัดแสดงความเข้าใกล้กับค่าโน้ตนั้นๆว่าใกล้เคียงมากเท่าไร

รูป 3.7 การออกแบบหน้าตั้งสายกีตาร์

3.5.3 หน้าสำหรับการฝึกเล่นเพลง

เมื่อกดเข้าหน้าฝึกเพลงจะสามารถเลือกเพลงที่จะใช้ฝึกได้ และสามารถปรับความเร็วระดับเสียง และเวลาเริ่มต้นของเพลงในช่วงที่ต้องการได้ โดยจะแสดงพื้นหลังตัวโน้ตเป็นสีเขียวเมื่อเล่นตรงกับเพลง และเป็นสีแดงเมื่อเล่นไม่ตรงกับเพลง

รูป 3.8 การออกแบบหน้าฝึกเล่นเพลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การทดลองและผลการทดลอง

โครงการนี้เป็นการเปรียบเทียบเสียงที่เกิดจากการเล่นกีตาร์ของผู้ใช้งานกับเสียงต้นแบบที่มีอยู่ในโปรแกรม โดยเสียงกีตาร์ที่ผู้ใช้งานเล่นนั้นจะรับเข้าสู่โปรแกรมผ่านทางไมโครโฟน หลังจากรับเข้ามาแล้วจะนำไปทำการประมวลผลโดยใช้ไลบรารี BASS.NET เพื่อตรวจสอบความเหมือนและต่างกับเสียงต้นแบบ

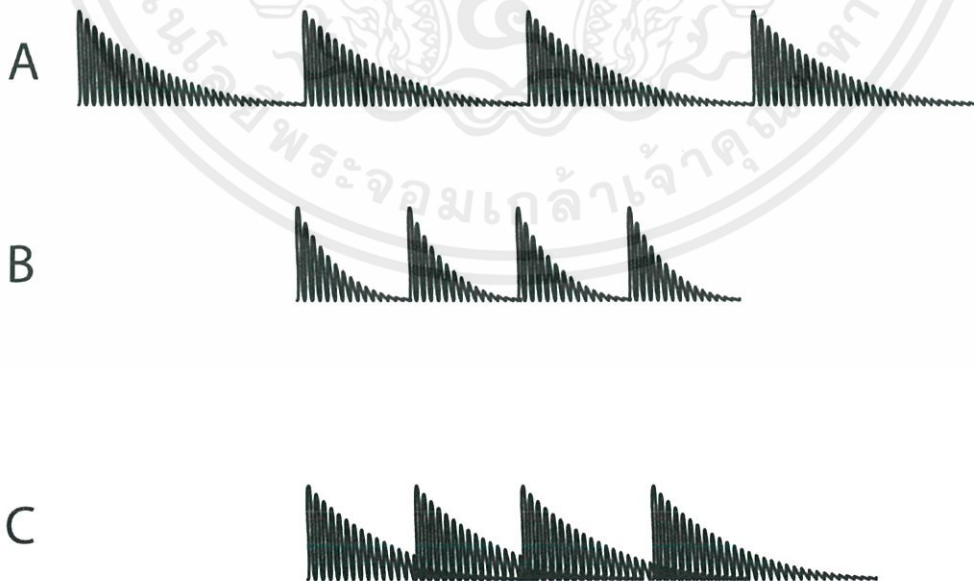
4.1 เงื่อนไขและข้อจำกัดในการทดลอง

4.1.1 ความเร็วของเพลงที่จะใช้ในการฝึกฝน

เพลงที่จะใช้ในการฝึกฝนควรมีความเร็วอยู่ในช่วง 60 - 200 BPM หากช้ากว่าหรือเร็วกว่าที่กำหนดนี้ความแม่นยำในการตรวจสอบจะมีความแม่นยำลดลงจากเดิม เนื่องจากการตรวจสอบหากตั้งค่าการตรวจจับโน้ตถี่เกินไป อาจทำให้เสียงรบกวนเข้ามาในระบบ ส่งผลต่อผลลัพธ์ในเพลงที่ช้า จึงต้องทำการกำหนดความถี่ในการตรวจจับโน้ตในระดับที่ยอมรับได้

4.1.2 การปรับตั้งค่าต่างระดับเสียงและความเร็วก่อนเริ่มฝึก

การปรับตั้งค่าของผู้ใช้ทั้งการปรับระดับเสียงและความเร็วของเพลงที่มากเกินไปนั้น จะส่งผลต่อเสียงเพลงที่จะเล่นออกมาและส่งผลต่อการตรวจจับโน้ตของเพลง หากเพลงถูกปรับให้ช้าเกินไป การตรวจจับโน้ตจะได้เสียงรบกวนที่เกิดจากการทำให้เพลงช้าลงเข้ามาด้วย จึงส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ที่ผิดพลาดขึ้นได้ โดยอาจได้โน้ตที่ผิดพลาดหรือไม่สามารถตรวจจับโน้ตนั้นๆ ได้

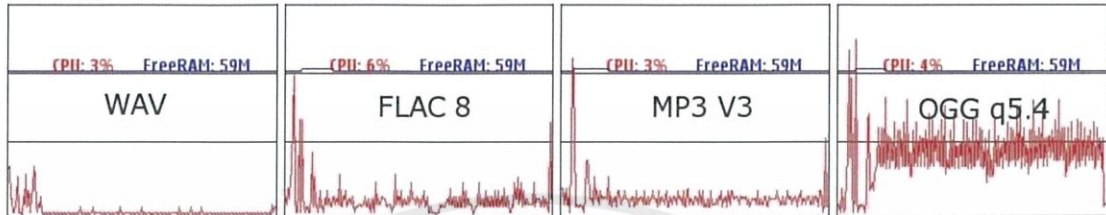

รูป 4.1 ตัวอย่างแสดงการปรับความเร็วของเพลง

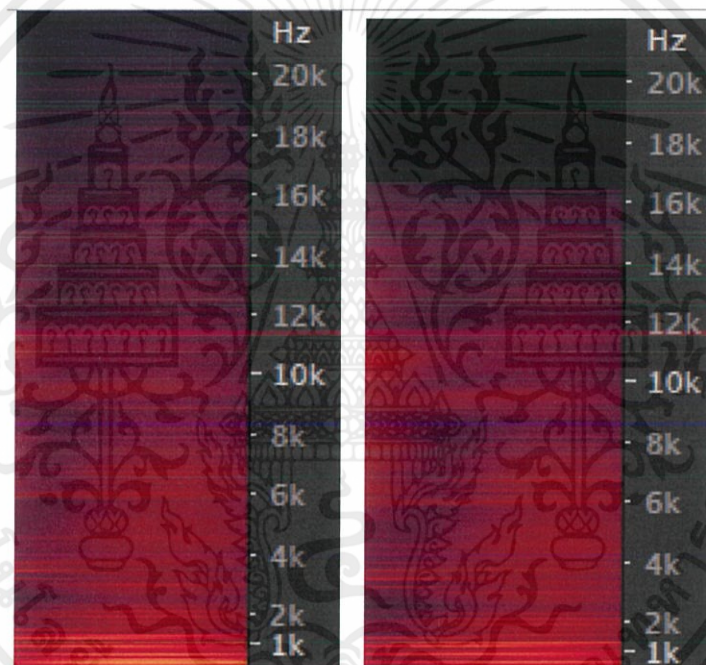
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.3 การเลือกไฟล์เพลงเข้ามาใช้ในการฝึก

ชนิดของไฟล์เพลงนั้นส่งผลต่อการตรวจจับความถี่ของโน้ตในเพลงนั้นๆ เนื่องจากไฟล์เสียงในแต่ละแบบจะรองรับความถี่ในย่านที่ต่างหากัน ชนิดของไฟล์ที่จะนำเข้ามาฝึกจึงมีผลต่อการทดลองในการตรวจสอบโน้ต

รูป 4.2 การเปรียบเทียบความถี่ระหว่างไฟล์แบบต่างๆ

รูป 4.3 เปรียบเทียบย่านเสียงที่รองรับของไฟล์ wav (ซ้าย) และ mp3 (ขวา)

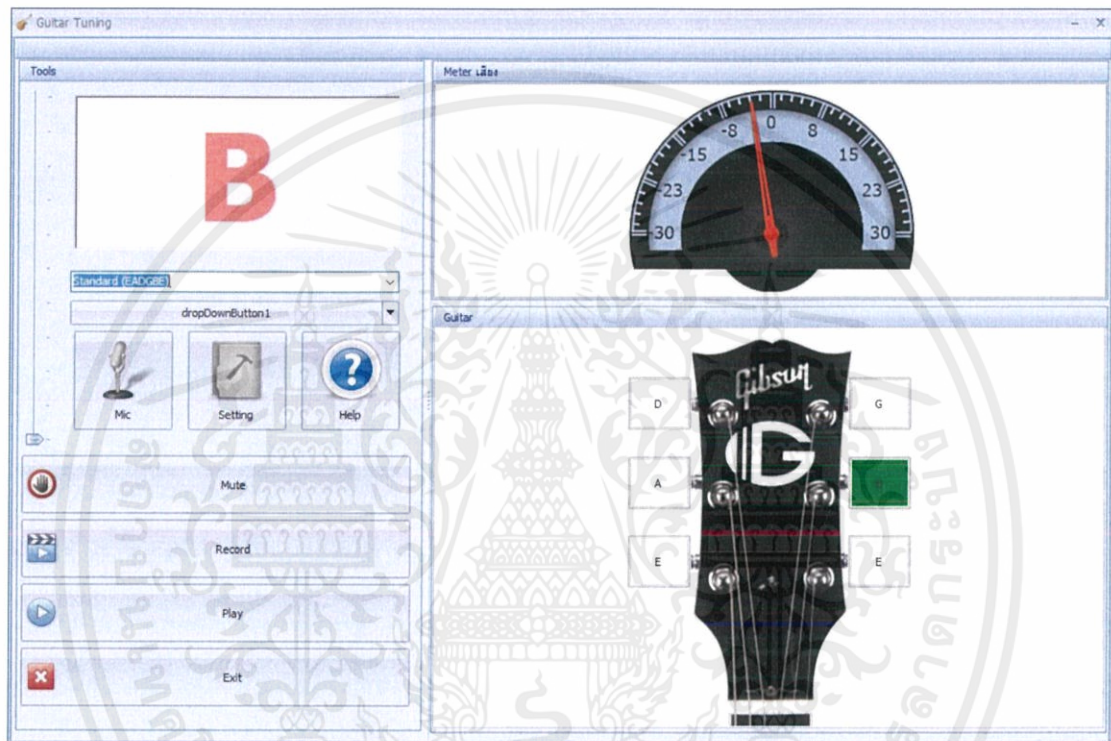
4.1.4 สภาพแวดล้อมภายในห้องที่ทดลอง

ภายในห้องทดลอง ไม่ควรมีเสียงรบกวนที่มากเกินไป อาทิเช่น เสียงดนตรีจากลำโพงที่มีความดังมาก หรือเสียงของคนภายในห้องที่มีเสียงดัง เนื่องจากเป็นโครงงานที่เกี่ยวข้องกับเสียง สภาพแวดล้อมในการทดลองจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่มีผลกระทบต่อผลการทดลองที่จะเกิดขึ้น หากมีเสียงรบกวนมากเกินไปก็จะส่งผลกระทบต่อผลการทดลองทำให้เกิดความผิดพลาดได้

4.2 การรับเสียงเข้าสู่โปรแกรม

4.2.1 ค่าที่ได้รับเมื่อทำการตั้งสายกีตาร์

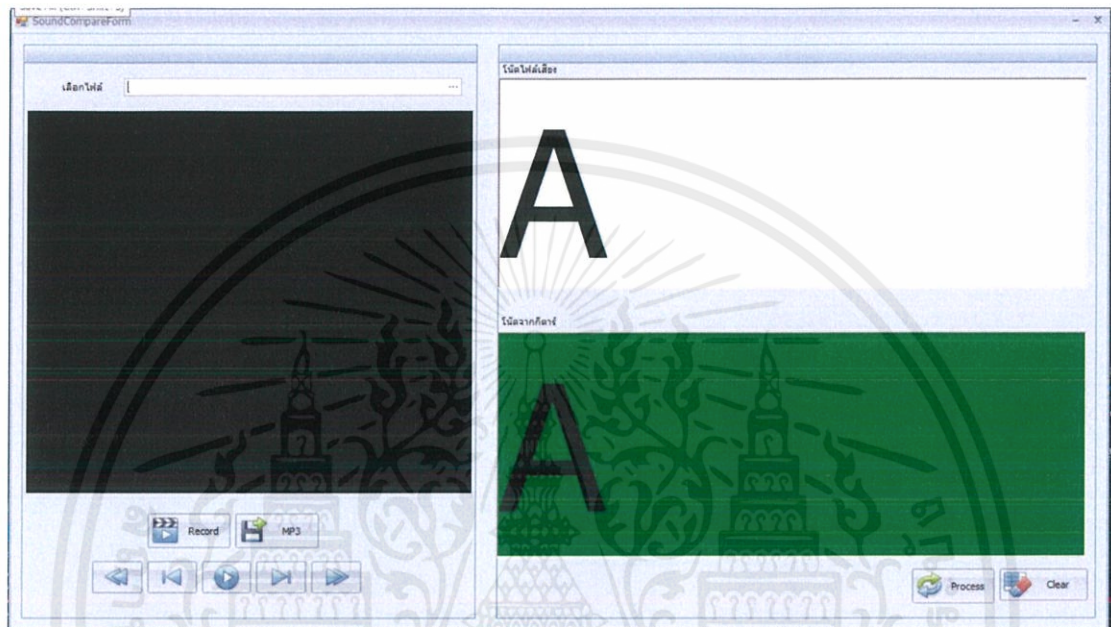
เมื่อทำการทดสอบโดยการรับเสียงนั้น ค่าที่ได้รับจากการรับเสียงจะได้ออกมาเป็นความถี่ และนำค่าความถี่นั้น ไปแยกประเภทเป็นค่าโน้ตต่างๆ จากรูปจะเห็นว่าระบบแสดงว่าตั้งสายตรงกับเสียง B ซึ่งที่หน้าปัดค่ายังไม่เป็นค่า 0 แต่มีค่าคลาดเคลื่อนไม่เกินที่ตั้งค่าไว้ จึงแสดงผลว่าตรงแล้ว ซึ่งผู้ใช้ยังสามารถตั้งสายให้เข้าใกล้ค่า 0 มากกว่าเดิมได้อีกตามต้องการ

รูป 4.4 ตัวอย่างค่าที่ได้จากการรับเสียง

4.2.2 ค่าที่ได้รับเมื่อทำการเล่นกับเพลง

ระบบจะทำการตรวจสอบ โน้ตที่ได้จากเพลงและโน้ตที่ได้จากไมโครโฟนว่ามีค่าตรงกันหรือไม่ โดยจะมีการหน่วงเวลาการเล่นโน้ตให้เล็กน้อยเพื่อเป็นการฝึกฝนในการเล่น หากมีค่าตรงกันจะแสดงดังรูป 4.2 หากไม่ตรงจะแสดงดังรูป 4.3 และจะทำการแสดงเป็นผลสรุปอีกครั้งเมื่อผู้เล่นทำการเล่นจนจบเพลงที่ฝึก

รูป 4.5 ตัวอย่างเมื่อเล่นตรงกับเพลง

รูป 4.6 ตัวอย่างเมื่อเล่นไม่ตรงกับเพลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.3 ผลที่ได้เมื่อทำการเล่นจอนจบเพลง

guitar_note	guitar_time	song_note	song_time	guitar_note	guitar_time	song_note	song_time
G	180	C	161	E	23366	C	23095
G	280	C	161	A	23836	G	23472
C	1676	G	1346	F	24006	C	23794
A	1863	D	1660	A	24194	C	23794
B	2474	C	2030	F	24739	D	24505
GbHi	2599	B	2397	A	24844	D	24505
B	4005	C	3795	AbHi	25033	C	24888
A	4802	D	4508	GHi	25223	C	24888
C	4971	D	4508	DHi	25381	C	24888
CHi	5096	C	4892	FHi	25569	B	25264
F	6553	G	6334	EHi	25757	B	25264
G	7740	D	7360	A	26815	G	26332
A	7832	D	7360	A	27098	C	26656
B	8649	C	8457	A	27520	G	27054
DHi	10507	D	10218	C	28587	B	28116
GHi	13398	D	13083	B	28692	C	28426
B	15586	C	15238	G	29300	F	28834
B	15943	G	15643	GHi	29645	G	29187
A	16175	D	15943	GHi	30976	C	30607
G	18596	C	18099	GbHi	31061	C	30607
GHi	19068	D	18799	E	34864	F	34517

รูป 4.7 ตัวอย่างผลที่ได้หลังจากเล่นจอนจบเพลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการพัฒนาโปรแกรมฝึกเล่นกีตาร์ โดยโปรแกรมสามารถตรวจจับเสียงกีตาร์และได้ค่าที่สามารถนำไปประมวลผลเพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและต่างของเสียงกีตาร์ที่ได้รับเข้ามา กับเสียงต้นแบบ ว่าเสียงที่เล่นนั้นเห็นว่าเหมือนหรือต่างเพียงใด

ตาราง 5.1 แผนการทำงานที่วางไว้

วันที่	แผนการทำงาน
8 ส.ค. 59 – 20 ส.ค. 59	1) ศึกษาการทำงานของ โปรแกรมต่างๆที่มีการทำงานเกี่ยวกับเสียง 2) ศึกษาการใช้งาน Visual Studio เพื่อพัฒนาหน้าตา User Interface
21 ส.ค. 59 – 10 ก.ย. 59	1) เขียน โปรแกรมเพื่อทำการรับเสียงเข้าสู่ตัว โปรแกรม 2) ทดลองออกแบบหน้าตา User Interface ในแต่ละส่วนของโปรแกรม
11 ก.ย. 59 – 25 ต.ค. 59	1) ทดลองนำค่าที่ได้จากการเขียน โปรแกรมรับเสียง มาเปรียบเทียบ 2) ศึกษาการประยุกต์ใช้อัลกอริทึมฟูเรียร์เพื่อการเปรียบเทียบคลื่นเสียงที่ได้รับเข้ามาสู่โปรแกรม
26 ต.ค. 59 – 22 พ.ย. 59	1) ทดลองเขียน โปรแกรมเพื่อเรียกใช้งานอัลกอริทึมฟูเรียร์ 2) ทดลองเขียน โปรแกรมเพื่อเปรียบเทียบเสียงในการตั้งสายกีตาร์
23 พ.ย. 59 – 11 ธ.ค. 59	1) ทดสอบโปรแกรมในส่วนตั้งสายกีตาร์ 2) ทดลองนำโปรแกรมในส่วนนี้เชื่อมต่อกับหน้าตา User Interface
12 ธ.ค. 59 – 31 ธ.ค. 59	1) ทดสอบโปรแกรมในส่วนการเล่นเพลง 2) ทดลองนำโปรแกรมในส่วนนี้เชื่อมต่อกับ User Interface
1 ม.ค. 60 – 15 ม.ค. 60	1) ศึกษาการให้ User นำไฟล์เพลงเข้าสู่ตัวโปรแกรม 2) ศึกษาการนำไฟล์เพลงที่ได้ไปแปลงเพื่อเปรียบเทียบเสียง 3) ทดลองเขียน โปรแกรมในส่วนการนำไฟล์เพลงเข้าสู่โปรแกรม

ตาราง 5.2 แผนการทำงานที่วางไว้ (ต่อ)

วันที่	แผนการทำงาน
16 ม.ค. 60 – 20 ก.พ. 60	1) ทดลองเขียน โปรแกรมในส่วนการฝึกเล่นเพลง 2) ทดลองนำโปรแกรมในส่วนนี้เชื่อมต่อกับ User Interface
21 ก.พ. 60 – 15 มี.ค. 60	1) ทดสอบโปรแกรมในส่วนการฝึกเล่นเพลง 2) ทำการศึกษาวีธีการอื่นๆเพิ่มเติมในการเปรียบเทียบเสียงที่แม่นยำมากยิ่งขึ้น
16 มี.ค. 60 – 5 เม.ย. 60	1) ทดสอบระบบโดยรวมว่ายังคงมีข้อผิดพลาดอะไรอีกหรือไม่ 2) นำส่วนทั้งหมดมารวมเข้าด้วยกันและเชื่อมต่อกับ User Interface

5.2 ปัญหาและอุปสรรค

- 1) ในการทดลองในแต่ละครั้ง หากภายในห้องมีเสียงรบกวนมากจนเกินไป เนื่องจากเป็นการทำงานเกี่ยวกับเสียง ทำให้เสียงรบกวนมีผลต่อผลการทดลองในแต่ละครั้งมากพอสมควร
- 2) น้ำหนักแรง – เบาของผู้เล่น และการเล่นด้วยปิ๊กหรือเล่นด้วยนิ้วอย่างเดียว มีผลต่อเสียงที่เกิดขึ้น ถึงแม้ว่าจะเล่น โน้ตเดียวกัน ทำให้เกิดความผิดพลาดในบางครั้ง
- 3) ความเร็วของเพลงทั้งจากเพลงต้นฉบับหรือจากการปรับความเร็วเพลงขึ้น ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการตรวจจับโน้ตของเพลง
- 4) ความล่าช้าเนื่องจากการเล่นของผู้ฝึกเนื่องจากอยู่ในชั้นฝึกฝน ทำให้การตรวจเช็คว่าเล่นถูกหรือไม่นั้นยากมากขึ้น
- 5) ค่า sample rate ที่ต่างกันส่งผลต่อค่าความแม่นยำในการระบุความถี่ของเสียงที่เกิดขึ้น
- 6) การปรับค่าความถี่ของการตรวจสอบโน้ต หากใช้ค่ามากเกินไป จะทำให้รับค่าเสียงรบกวนเข้ามาด้วย

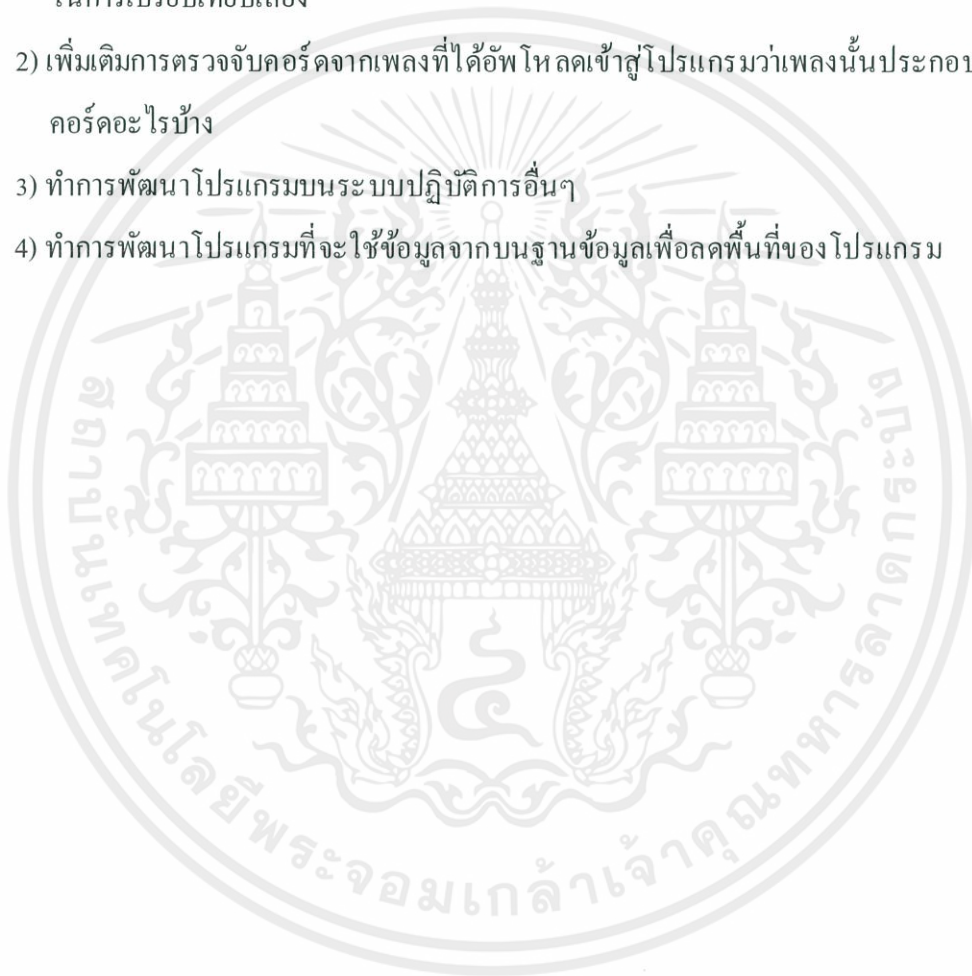
5.3 แนวทางการแก้ไข

- 1) ทำการทดลองภายในห้องที่มีเสียงรบกวนไม่มากจนเกินไป
- 2) จัดการกับเสียงรบกวนโดยใช้ Software ที่มีกับไมโครโฟน
- 3) ทำการประมวลผลให้มีความถี่มากยิ่งขึ้น เพื่อตรวจจับค่าความถี่ได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโน้ตที่เร็วขึ้น
- 4) ทำการหนด่วงเวลาเพื่อตรวจเช็คความถูกต้องกับเพลง เพื่อรองรับความล่าช้าในการเล่นของผู้ฝึกฝน

- 5) ทำการปรับตั้งค่า sample rate ในส่วนการรับข้อมูลในค่าที่เหมาะสมกับอุปกรณ์และไฟล์เพลงที่จะนำเข้า
- 6) ทำการปรับตั้งค่าความถี่ในการตรวจสอบ โหนดในระดับที่เหมาะสมกับความเร็วเพลงที่จะรองรับได้

5.4 แนวทางการพัฒนาต่อ

- 1) เขียน โปรแกรมเดิมในส่วนจัดการกับเสียงรบกวนให้ทำงานได้ดียิ่งขึ้นเพื่อลดความผิดพลาดในการเปรียบเทียบเสียง
- 2) เพิ่มเติมการตรวจจับคอร์ดจากเพลงที่ได้อัป โหลดเข้าสู่โปรแกรมว่าเพลงนั้นประกอบด้วยคอร์ดอะไรบ้าง
- 3) ทำการพัฒนาโปรแกรมบนระบบปฏิบัติการอื่นๆ
- 4) ทำการพัฒนาโปรแกรมที่จะใช้ข้อมูลจากบนฐานข้อมูลเพื่อลดพื้นที่ของโปรแกรม

บรรณานุกรม

Bracewell, R. 1999. **The Fourier Transform and Its Applications**. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.

Folland, G. B. 1999. **Real Analysis: Modern Techniques and their Applications**. 2nd ed. New York : Wiley.

2559. ช่วงความถี่ของอีควอลไลเซอร์ (Frequency Equalizer). [Online]. Available : <http://www.soundddd.com/Reviews/Knowledge-Frequency-EQ.html>

ปิยะ พลกะช. 2554. ความถี่เสียงและการได้ยิน. [Online]. Available : <http://www.scimath.org/socialnetwork/groups/viewbulletin/463>

กมล อัจฉริยะศาสตร์. **Guitar LESSON**. [Online]. Available : http://www.thaiclassicguitar.com/free_lesson1.html

jittagorn pitakmetagoon. 2558. ทำความรู้จักกับ **Java Stream**. [Online]. Available : <http://na5cent.blogspot.com/2015/01/java-stream.html>

watchi. 2008. แต่ ฟิวเจอร์ ผู้ยิ่งใหญ่. [Online]. Available : <http://watchi.exteen.com/20080917/entry-1>

radio42.com, Bernd Niedergesaess. **Un4seen.Bass Namespace**. [Online]. Available : <http://www.bass.radio42.com/help/html/3590b1f4-6e16-9edf-3c39-11fb3e964615.htm>

coolclub. เลข 440 ที่จูนเนอร์ ที่ปรับขึ้นลงได้ คืออะไร. [Online]. Available : <http://acousticthai.net/webboard/index.php?topic=30274.msg430736#msg430736>